

СТ А Н О В И Щ Е

от: Никола Андреев Манев, доктор на юридическите науки,
професор по Наказателнопроцесуално право на първи основен договор
в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски, на втори основен
договор в Нов български университет и на допълнителен трудов
договор в Института за държавата и правото при БАН
относно: процедура по конкурс за даване на научна длъжност „доцент” по
професионално направление 3.6. Право, научна специалност
Наказателно право
до: научното жури по обявената процедура

ПОЧИТАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

Със заповед на Ректора на СУ ”Св. Климент Охридски” съм избран за член на научно жури по гореуказания конкурс, обявен в ДВ бр.20 от 17.03.2015г. с единствен кандидат д-р Ралица Янкова Илкова Петкова. На първото заседание на научното жури съм определен да дам становище.

Д-р Ралица Илкова работи на основен трудов договор в СУ” Св. Климент Охридски”, където изпълнява длъжност главен асистент в катедра „Наказателно-правни науки” на юридическия факултет. За участие в конкурса тя е представила научни трудове по списък, като най-значително внимание ангажира монографичното ѝ изследване „Реабилитацията по българското наказателно право”. С., 2015, изд-во „СИБИ”, 294с.и 50 единици библиография. Този научен труд представлява завършена научна работа относно правното естество на института на реабилитацията съгласно общата част на наказателното ни право. Става дума за правна материя, която е наситена с множество стари и нови проблеми, някои от тях и до ден днешен нерешени по задоволителен начин. Поради това самата тема предполага научна смелост и поемане на възможни трудности в хода на научното изследване, които в крайна сметка са удачно преодолені от автора. Книгата е обсъдена на заседание на катедрата и насочена към процедура по присъждане на научната длъжност „доцент” пред научно жури.

Доколкото „доцент” е научна длъжност, важно е да се открият приносните моменти в работата, които са главно в областта на обогатяване на съществуващите знания и могат да бъдат класифицирани по следния начин:

- постановката на проблема е върху основата на правилна от научно-методическа гледна точка структура и съдържание на изследването;
- направена е широка сравнително-правна съпоставка предвид правните системи на други държави;
- правилно е дефинирана същността на реабилитацията и мястото ѝ в системата на наказателното право като е предложено сравнение с други подобни институти на материалното наказателно право – давност, амнистия, помилване. Понеже като феномен на правото реабилитацията не е единна, разгледани са различните нейни видове предвид на различни разграничителни критерии;
- посочени и обяснени са слабостите в правната уредба с поглед към широките възможности за реформа по посока на подобряване, оптимизиране на института на реабилитацията, включително като се вземе предвид действащото право в други държави;
- направена е съпоставка между уредбата на отделните видове реабилитация, съгласно българското право и сходни институти в 22 държави, главно от континенталната правна система;
- очертан е кръга лица, признати за виновни за извършено престъпление, които следва да се третират като осъждани по смисъла на чл.85 НК, с всички произтичащи от това последици на съдимостта, подлежащи на реабилитация;
- поотделно са изследвани двата вида реабилитация – по право и по съдебен ред като за всеки от тях са очертани правното им естество, предпоставките, приложимостта.

И в другите приложени по конкурса научни трудове на д-р Ралица Илкова могат да бъдат отбелязани научни приноси и улеснения за процесуалната практика. Така очертани са европейските перспективи в развитието на наказателното законодателство в сферата на нови тенденции. Дадени са възможностите на прокуратурата за противодействие на организираната престъпност, особено в сферата на корупцията и икономическата престъпност, включително трансграничната.

Представените по конкурса научни трудове на д-р Илкова дават основание и за някои критични бележки:

- на някои места изложението се състои в преразказ на правната уредба, без да е предложен съответен научен анализ;

- би могло да се посочи още практика на Върховния съд и Върховния касационен съд, което ще придаде повече плътност на научното изследване от гледна точка на диалектичката връзка на теорията с практиката;
- отделни виждания на кандидата не могат да бъдат напълно споделени.

Бележките са повечето фрагментарни и засягат отделни положения в представените научни трудове, като отстъпват на дадените положителни резултати от автора. Научните работи са написани в резултат на упорит труд и добросъвестни усилия на автора в областта на научния анализ. Достигнатите изводи са предимно достатъчно добре обосновани и представляват основа за състоятелни промени в законодателството и в правната практика.

Познавам преподавателските способности на Ралица Илкова и възможностите ѝ за научна работа при възложеното ѝ изнасяне на лекториум в хода на обучение на прокурори и при работа по проекти. Тя добре представя съответните научни тези и владее аудиторията.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ :

Вследствие на всичко казано по-горе и комплексен анализ и характеристика на научните трудове на д-р Ралица Янкова Илкова Петкова и нейната преподавателска дейност намирам, че са налице необходимите основания да ѝ бъде дадена еднозначно положителна оценка и да бъде назначена на длъжност „доцент” в професионалното направление 3.6.Право, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, специалност Наказателно право в СУ”Св.Климент Охридски”

25.06.2015г.
гр.София

проф.Никола Андреев Манев,
доктор на юридическите науки